

Jihočeský baráček

*Vážený souseď a milé tetičky,
přináším Vám nové zprávičky...*

č. 10/2019

Ř í j e n.

Pranostiky:

Když v říjnu listí dlouho nepadá, tuhá zima se přikrádá.

Po teplém září zle se říjen tváří.

Čím déle vlaštovky u nás v říjnu prolévají, déle pěkné a jasné dny potrvají.

Divoké husy na odletu, konec i babímu létu.

V říjnu mráz a větry – leden, únor teplý.

Je-li říjen velmi zelený, bude zato leden hodně studený.

Je-li říjen sněžný a studený, tuhé zimy jest to znamení.

15. října po Svaté Tereze, mráz po střeších leze.

21. října. Svatá Voršula perličky rozsela, ráno vstala, posbírala, ani jediné nenechala.

Když na Uršulu a Kordulu větry dují, po celou zimu nás navštěvují.

Jak den na Svaté Voršuly začíná, tak se i zima končívá.

28.října – Šimona a Judy – zima je všudy.

Šimona a Judy – buď sníh nebo hrudy.

28. říjen – Den vzniku samostatného Československa.

V Česku si 28. října připomínáme státním svátkem vznik Československa. Prezident tento den uděluje státní vyznamenání a na mnoha mís-

tech republiky probíhá pokládání věnců. V České republice se na rozdíl od Slovenska i po rozdělení federace slaví 28. říjen jako státní svátek na počest vzniku Československa v roce 1918. S ohledem na tento fakt ale také hodně Čechů argumentuje, že není třeba oslavovat založení dnes již neexistujícího státního útvaru. Mnozí, zejména odborná veřejnost, však nadále označují 28. říjen 1918 za klíčový moment ve formování českého národa. Je to nejdůležitější státní svátek v roce. Rozhodně by neměl zevšednět. Samostatný stát se nám může zdát jako samozřejmost, ale naši předci museli o něj usilovně bojovat. To řekl před lety Václav Klaus při tradičním pokládání věnců v Lánech. Na vzniku Československa se zásadní měrou podílelo několik významných osobností v čele s T.G. Masarykem. Ten společně s Milanem Rostislavem Štefánikem a Eduardem Benešem založil v Paříži prozatímní Československou exilovou vládu. Prvním prezidentem nového státu byl jmenován T.G. Masaryk. Do čela nové vlády, která vznikla v listopadu na základě Československé národní rady, usedl Karel Kramář.

Podzimní zamyšlení.

Podzim marnotratně hýří veselými barvami, dny se stále zkracují. V přírodě už všechno dozrálo a pomalu se připravujeme na zimu. Toulky lesem právě v tomto období působí jako balzám na duši. Kromě listů ze stromů padají také rozličné plody – ořechy, kaštiny, žaludy nebo bukvice. Jedna z pranostik říká, že je-li podzim bohatý na ořechy, čeká nás velká zima. Jiná praví, že pokud bude mnoho bukvic, bude také mnoho sněhu. Nebo když je na podzim málo hub a hodně lískových oříšků, bude tuhá zima. Pro lidové průpovědky však neexistují žádné vědecké podklady, a tak se vyplatí sledovat i jiné přírodní děje.

Jiřina Novotná, vzdělavatelka VI. župy

Ú S M Ě V.

Úsměv nestojí nic a vynáší mnoho.

Obohacuje toho, kdo ho přijímá, aniž by ochuzoval toho, kdo ho daruje.

Trvá chvíli, ale vzpomínka na něj bývá stálá.
Nikdo není bohatý, aby se bez něj obešel
A nikdo není tak chudý, aby ho nemohl darovat.
Úsměv vytváří v domově štěstí,
ve starostech je oporou, citlivým znamením přátelství.
V únavě přináší odpočinek, ve znechucení vrací odvalu.
V zármutku je útěchou a pro každou bolest přirozeným lékem.
Je dobře, že si ho nelze koupit, ani půjčit, ani ukrást, protože má
hodnotu okamžiku, kdy se daruje.
A kdybys potkal někoho, kdo by neměl pro Tebe úsměv, ačkoliv na něj
čekáš, buď velkodušný a oblaž ho svým úsměvem, protože nikdo
tak nepotřebuje úsměv, jako ten, kdo ho nemá pro druhé.

Na to jak nosit a udržovat blatský kroj, jsem se zeptala Davida Blažka, sběratele a výrobce lidových krojů ze Bzí

Je tomu dávno, už skoro 130 let, co se blatský kroj běžně nosil na každé vesnici na jihočeských blatech. Díky tomu, že byl blatský kroj jeden z nejkrásnějších v Jižních Čechách, byl velice vyhledáván národopisnými sběrateli a dosud je v oblibě u různých spolků, které ho oblékají a prezentují. Každý, kdo si kroj obléká, by si měl uvědomit, že to je odkaz našich předků, a nosit ho s patřičnou úctou.

A jak to vypadá s prezentací a oblékáním blatského kroje dnes? Je velice smutný pohled na nositele kroje, pokud ho nemá oblečen správně, nebo má kroj neudržovaný. U pánského kroje toho moc při oblékání pokazit nejde. Na jeho úpravě je důležitá pěkně vypraná, nažehlená a naškrobená košile s nabíranými rukávy a krajkami kolem krku a u zápěstí na rukávech. Dále je důležitá celková čistota kroje, a aby nositeli pěkně „seděl“ na jeho postavu.

U dámského kroje se některé nositelky dopouští mnohem větších nesvarů a nesprávností při jeho oblékání a údržbě. Začneme úpravou hlavy, která je velice důležitá a dodává celkový ráz kroje. Vdaná žena musí

mít vždy plátěný vyšívaný čepec a přes něj vínek, který určuje její stav. Je velice smutný pohled na ženy, kterým je 40 a více let a nosí dívčí vínky (zdobená černá sametka, která se vzadu váže ozdobnými konci), a to ještě bez správné úpravy vlasů. Vlasy mají být rozdělené na pěšinku a pokud možno spletené v cop. Pokud má žena krátké vlasy a k tomu dívčí vínek a nechce z jakéhokoliv důvodu nosit čepec, nabízí se varianta, že se přes vínek uvazoval černý hedvábný šátek, který byl vyší, zdoben květy v protilehlých rozích. Ovšem tuto úpravu nosila opět jen svobodná děvčata.

Další problém často bývá při oblékání spodních sukní, které nazýváme spodničky. Ženy často chodí bez nich, anebo mají jen jednu spodničku, která není skoro vůbec nabíraná, a tudíž nedosáhnou správné „košatosti“ sukně, na které si dřívější nositelky velice zakládaly. Spodnička nesmí nikdy pod sukní vylézat a být vidět. Vždy byla o pět až deset centimetrů kratší než sukně, aby se těmto problémům před-

cházel. Dříve nosily ženy minimálně tři až pět naškrobených spodniček i více. Dnes postačí dvě spodničky, ale pěkně naškrobené a široké, aby se dosáhlo požadovaného tvaru sukně. Sukně by měla dosahovat do půl lýtek a široká by měla být okolo 3,5 metru. Není opravdu pěkné, když má na sobě žena sukni, která má 1,5 až 2 metry, a vypadá jako „v pytlí od brambor“.

„Buřtíky“ u šněrovaček měly dvě funkce. Díky nim se těžká šerková sukně pěkně vahou rozložila a byla pro nositelku přijatelnější. „Buřty“ dodávají kroji ten správný tvar „košatosti“ a také dělají tu správnou siluetu.

Péče o blatský kroj je náročnější, ale celkový výsledek stojí určitě zato. Rozlišujeme kroje, které jsou vyšity bavlnkami, tak zvané „bavlnkové“, a dále kroje, které jsou zdobený korálky, a těm říkáme „korálkové“. Pokud potřebují krojové plátěné součásti vyprat, tak nejlepším způsobem je krojové součásti vyvařit s přidáním jádrového mýdla nebo „Jelena“ v hrnci na plotně. Samozřejmě musíme přihlížet, v jakém stavu součásti jsou a také jak jsou zdobené. Někdy se starší kroje obnovovaly penízky (flitry), které již nebyly mosazné nebo kovové, ale z plastu, a ty by se v horké vodě rozpustily. V tomto případě kroj namočíme do vlažné vody s pracím prostředkem a citlivě ručně vypereme. Zdobené krojové součásti nedáváme nikdy prát do pračky a neodstřeďujeme! Při vyvařování vkládáme součásti do vlažné vody a postupně přivedeme k varu. Dáním do horké vroucí vody by nám korálkové součástky popraskaly a zničily by se. To samé po vyvaření. Krojové součásti necháme v hrnci vychladnout, anebo je vyjmeme a po vychladnutí citlivě vymácháme v čisté vodě. Necháme odkapat a následně zabalíme do savé osušky, prostěradla, a tak se zbavíme přebytečné vody. Necháme uschnout a dále suché nebo lehce vlhké naškrobíme. Já používám klasický bramborový škrob, který se musí uvařit. Výborný je i škrob za studena. Ale ten je dobrý na menší krojové věci. Z vařeného se naškrobí více. Při praní dbáme na to, aby prášek neobsahoval aviváž (2 v 1) a podobné věci.

Opět vysušíme již zmíněným postupem. Polovlhké žehlíme. Zástěru a krejzl (límece) vždy porubu a na měkčím podkladu, aby se nám snáze pracovalo. Výšivky také nesmíme přezehlovat po venkovní straně, protože výšivka ztratí svou plastičnost. Pokud máme staré vlněné sukně šerky, dáváme pozor, aby se nám do nich nedostaly moly. Dnes se nám nabízí řada prostředků, abychom kroje ochránily. Kroj skladujeme v suchém a tmavém prostředí a nezapomeneme ho občas v polostínu vyvětrat.

Pokud víme, že kroj nebudeme delší dobu nosit, tak je dobré ho pouze vyprat a neškrobit. Škrob by mohl zažloutnout.

Pokud vás toto téma zajímá, dovolujeme si vás pozvat na setkání s Davidem Blažkem na baráčnické rychtě (nám. T. G. Masaryka 109, první patro) ve čtvrtek 17. října od 17:30 hodin.

Připravila Marie Hadravová, syndička Sdružené obce baráčníků Vitoraz Veselí n. L.

Ohlédnutí Ohlédnu-li se do uplynulých dvaceti let, mám radost. Radost z toho, že se nám podařilo po mnoholeté pauze zachránit alespoň část toho, co vytvořili naši předkové. Kdykoli si na sebe oblékám blatský kroj, cítím hlubokou úctu a obdiv ke všem ženám, které dokázaly kroje vytvořit. Korálkové kroje, které vlastníme, vznikaly v padesátých letech minulého století a kdekoli se v nich objevíme, sklízíme obrovský obdiv a nadšení. Vždyť blatský kroj patří u nás k nejkrásnějším. A tak se dostávám k hlavní náplni naší činnosti – starat se o kroje, jejich prostřednictvím propagovat nejen naše město, ale i celou oblast Veselko-soběslavských blat. To se již dlouhou řadu let daří našemu folklórnímu souboru Blatka, který čerpá náměty pro své pořady především ze sbírky „Český jih a Šumava v písni“ našeho největšího sběratele lidových písní a zvyků Karla Weise. Za svou činnost obdržel soubor ocenění jak od Města Veselí nad Lužnicí, tak i od VI. župy Boleslava Jablonského ze Soběslavi. Za zmínku stojí i to, že Jindřiška Petříková, vedoucí souboru, získala v roce 2011 Cenu města. Totéž ocenění v roce 2015 převzali z rukou starosty města i manželé Květuše a Karel Juráňovi.

K propagaci města a Blat přispělo i vyznačení Greenway selského baroka v roce 2008 za významné podpory Nadace Partnerství. Tomu předcházela vstup naší baráčeknické obce do nově vzniklého občanského sdružení Greenways Praha – Vídeň. Přestože patříme počtem členů k menším baráčeknickým obcím, díky spolupráci s celou řadou partnerů se účastníme mnoha akcí. Patří k nim Velikonoční koleda, slavnost Božího Těla, cykloturistická jízda Jaro na Blatech, soutěž automobilových veteránů Selské baroko, stavění máje, vítání nových občánků, účast na setkání rodáků v blatských vesnicích. Naše kroje zdobí studenty zdejší Střední odborné školy ekologické a potravinářské při konání mezinárodních projektů, blatské kroje obdivovaly nejménou i naši přátelé ze švýcarské partnerské obce Diemtigen. Dvakrát jsme u nás v krojích po staročesku přivítali prezidenta republiky – v roce 2003 Václava Klause a v roce 2015 Miloše Zemana. Rádi vzpomínáme na spolupráci s občanským sdružením Blatka Zálší, kdy obec Zálší v roce 2007 získala v evrop-

ské konkurenci jako vybraný zástupce za Českou republiku Bronzovou plaketku v soutěži Entente Florale (Evropská kvetoucí sídla).

Pro děti ze základní školy jsme připravili v naší nové rychtě pořad o blatských zvycích, krojích a písních. K naší běžné činnosti patří pravidelná sousedská a konšelská sezení, účast na župních zasedáních. V rámci možností se účastníme akcí okolních baráčnických obcí. Poslední byla oslava 145. výročí založení baráčníků v naší republice v Soběslavi. Letos se nám podařilo získat odpovídající prostředí pro uložení krojů i pro pořádání menších setkání. Naše nová rychta sídlí v budově č. 109 na náměstí T. G. Masaryka. V současné době sdružujeme 18 členů (15 tetiček a tři sousedy). V roce 1920 bychom rádi překročili dvacítku. Pokusme se společně udržovat bohaté blatské tradice a chránit bohatství, které nám naši předkové zanechali. Važme si toho, že máme na co navázat!

Děkujeme městu a všem firmám a obcím, které naši činnost jakkoli podporují. Věříme, že tuto podporu neztratíme ani v budoucnu. Také děkujeme všem, kteří nám věnovali nádherné blatské kroje či jejich části. Na některých se podepsal zub času, ale pečlivost a zručnost našich tetiček jim zašlou krásu navrací.

Všem tetičkám a sousedům, kteří se dnešního dne nedožili, děkujeme všichni aspoň v duchu a věnujeme hezkou vzpomínku. Jste nám stále vzorem.

Marie Hadravová, syndička SOB Vitoraz Veselí nad Lužnicí

Župní věneček v Halámkách.

V sobotu 7. září pořádala VIII. župa v pořadí již 14. župní věneček. Poté, co jsme se začali častěji stýkat a navštěvovat s obcemi VIII. župy, jsme se letos rozhodli se do Halámek zajet podívat. Neměli jsme představu, jak takový věneček probíhá. Vydali jsme se tam v sedmi lidech a rozhodně jsme nelitovali. Bylo to krásně prožité odpoledne.

Obce VIII.župy se pravidelně střídají v pořadatelsví. Letos to připadlo na OB Lomnice n/Luž.

Představuje to přivítat hosty, podat poctu chlebem a solí, zajistit občerstvení a další nezbytné povinnosti. Nejvíce práce dá shánění tomboly, o kterou se zaslouží téměř všichni baráčníci v obci. Každý něco přispěje, zbytek se dokoupí tak, aby každý prodaný los vyhrával. Cen bylo opravdu hodně.

Líbil se nám na úvod nástup všech přítomných. Župní rychtář soused Harák všechny přivítal, zvláště pak vítal delegaci baráčníků z Jindřichova

Hradce a Boršova n/Vlt. Docela mile nás to překvapilo. Potom následoval tanec všech nastoupených baráčníků. K tomu nám vyhrávala kapela „Flamen-dři“, kterou si baráčníci oblíbili a jednají si jí pravidelně. Není divu, neboť hráli, jak se říká: „o sto šest“. Od 14.00 do

18.00 následovala jedna skladba za druhou. Měli minimální přestávky. Zahráli i na přání a pro velký úspěch ještě přidali pár kousků na cestu domů. Náš výřečný soused Klíma dohodl s hudbou, aby zahrála našemu sousedovi Buštovi k narozeninám, které měl hned druhý den v neděli. Zazněla „Červená sukýnka“ a už jsme měly my tetičky souseda v kole. Tak si asi takto dlouho nezatančil. Byl překvapený a velmi šťastný. Toto rozhodně nečekal. Potom na to navázali i třeboňští baráčníci a nechali též zahrát sólo svojí milované rychtářce tetičce Filípkové. Ta se se sousedy také pěkně vyřádila. Bylo to milé, veselé, přátelské tak, jak to má

být.

Baráčníci z Třeboně a z Lomnice n/Luž. zatančili českou besedu. Docela jsme jim záviděli a to z toho důvodu, že je jich víc, kdo tančí a tak se střídají. Současně v J. Hradci je nás pouze 6. Tanečnice by se se-

hnaly, o tanečníky je prostě nouze. Rádi bychom tančili, než to zapomeneme.

Připravená bohatá tombola se přestěhovala velice rychle na stoly. Tetička Kalianková a tetička Havlová se pilně otáčely. Samy dvě stihly vydat tombolu během chvilky. Mohli jsme si ochutnat výborné koláčky upečené pro tuto příležitost, brambůrky, dokonce víno bylo v tombole. K tomu nějaká paráda, kosmetika, keramika, obrázky. Při prohlídce různorodé tomboly nás s manželem zaujaly retro hodiny s číslem 124. Líbily se nám, tak jsem si je vyfotila. Bohužel jsme je nevyhráli. Komu se to poštěstilo? Hrdě si je odnášel župní rychtář soused Harák. Už mu asi zdobí doma obývací. Ale nevdí, mě zase zdobí ruku ručně vyráběný náramek s korálky a k tomu ještě sloník pro štěstí.

Lomničtí pořadatelé se své povinnosti zhostili na jedničku. Dostali jsme od nich i nějakou dobrůtku na stůl. Máme krásný zážitek, moc se nám líbilo a tak jsme si slíbili, že pokud zdraví a okolnosti dovo-
lí, jsme tam za rok zase.

Dáňa Šprinclová, dopisovatelka VI. župy

Vzpomínky na stará školní léta.

Prázdniny odešly, nastal nový školní rok. Dnešní mladá generace si ani neumí představit, jaké to bylo v dřívějších dobách. Proto mi dovolu-
te, abych zavzpomínala na časy minulé.

Původně se učilo pouze v jedné světnici, často v pastoušce nebo v obecní kovárně, byly to pouze jednotřídky. Na venkovských školách provázela učitele chudoba, plat nestačil ani na holé živobytí, byli tedy často odkázáni na dary vesničanů. Venkovští učitelé bydleli většinou ve škole, a kdo měl štěstí, mohl mít ještě malé hospodářství. Přivydělávali si hraním v kostele a při muzice, opisovali noty a písemnosti, za malou úplatu i zvonili. Jejich postavení se začalo zlepšovat až po školské reformě Marie Terezie. Obce převzaly školy od vrchnosti, postavily školní budovy a na konci 19. století měly školu již všechny vesnice. Všeobecný školní řád Marie Terezie zavedl u nás školní docházku dětí od šesti do dvanácti let, povinnou pak císař Ferdinand I. Vyučování trvalo původně

jen čtyři hodiny denně, učilo se čtení, psaní, počítání a náboženství. Jako učebnice sloužil katechismus a posléze čítanka. Počítalo se z paměti a psalo se na břidlicové tabulky. Když ještě nebyla docházka povinná, děti často vynechávaly, musely pomáhat v hospodářství a domácnosti. Když přišli po reformě do škol vzdělaní učitelé a často i vynikající hudebníci, šířila se vzdělanost mezi širokými vrstvami lidu. Za píli byly děti odměňovány lístky, za neposlušnost výpraskem rákoskou nebo sezením v oslovské lavici.

Myslím, že by bylo nutné seznámit dnešní mládež s historií dávných časů. Dnešní pokročilá doba vede mládež k volnosti a neúctě k učitelům a vůbec k lidem. Neváží si toho, co jim dávají rodiče a společnost. My staří asi nechápeme dnešní uspěchanou dobu. Žijeme skromně tak, jak nás rodiče a dřívější společnost vedla.

Jiřina Novotná, vzdělavatelka.

VIII. župa Tomáše ze Štítného se sídlem v Českých Velenicích uspořádala 7.9.2019 župní Věneček v Halámkách.

V sobotu 7. 9. 2019 se uskutečnil od 14.00 hodin župní věneček v Halámkách. Obce Baráčníků, které jsou v VIII. župě, se domluvily na pořadatelsví při pořádání župního Věnečku. Každý rok má organizaci na starost jedna z Obcí Baráčníků. Letos to připadlo na OB Lomnice nad Lužnicí. V pátek 6. 9. 2019 v 16.00 hodin jsme přijeli do kulturního domu v Halámkách, kde jsme připravili bohatou tombolu, abychom jsme měli přehled, při vydávání cen. V sobotu jsme jeli opravdu brzy a to po 12. hodině z

Lomnice nad Lužnicí, abychom byli připraveni na první nedočkavé tetičky a sousedy. U vstupu při uvítání se ujal funkce rychtář Jiří Titl a u prodeje vstupenek a podání pocty chléb a sůl byla tetička Boženka Hejlová se sousedem Karlem Brúnou. Souseda Štefana Kalianka jsme poslali ještě pro koláčky do tomboly. Tetička Jiřina Havlová a tetička Zdeňka Kalianková doplňovaly ještě

donesenou tombolu na poslední chvíli. Mezi tím se zaplňoval sál tetičkami a sousedy z Třeboně, ze Suchdola nad Lužnicí, z Halámek, z Českých Velenic a poprvé také z Jindřichova Hradce a překvapivě přijeli i zástupci z Boršova. Nechyběli ani hosté z okolí. Celkem nás bylo 62. Nesmím zapomenout také na „naši“ stálou ka-

pelu Flamendři, která nám vyhrává na našem Věnečku. V 14.00 hodin župní rychtář Josef Harák požádal všechny tetičky a sousedy o slavnostní nástup do chodby a za doprovodu kapely a písně Kolíne, Kolíne, jsme vpochodovali na sál, dvojstup se dělil vpravo a vlevo. Rychtář nás slavnostně přivítal a popřál příjemné odpoledne. Všichni si zatancovali první společný taneček a zábava začala. Baráčníci z Třeboně spolu s baráčníky z Lomnice zatančili českou besedu. Tetičky z Lomnice prodávaly tombolu, byl o ní velký zájem, nezbyl ani jeden lístek. A to bylo připraveno 184 cen. Při vydávání

tomboly byli nejedni překvapeni z toho, co vyhráli. Všichni byli nakonec spokojeni. Zábava pokračovala a nechybělo ani malé občerstvení v podobě výborných párečků. O doplnění tekutin a pochutin se starali soused a tetičky z OB Halámky. Vše zvládali na výbornou. Muzikanti hráli jednu hezčí písničku než druhou, polku, valčík a i moderní melodie. Všichni se zapojili do tance.

Nejvíce ale bylo tanečníků na sále, když začali hrát oslavencům. To se všichni předháněli, aby si s oslavencem mohli zatancovat. Poté všichni popřáli oslavencům hlavně hodně zdraví a spokojenosti. Zábava pokračovala v dobré náladě až do 19.00 hodin, kdy kapela oznámila konec večírku. Nikomu se domů nechtělo a slíbili jsme si všichni, že se za rok opět v tak hojném počtu setkáme. Rádi bychom pozvali již nyní i ostatní tetičky a sousedy z jiných obcí a žup. Chtěla bych poděkovat všem, kteří se podíleli na organizování této překrásné tradice mezi baráčníky.

Zdeňka Kalianková, syndička OB Lomnice nad Lužnicí

120.výročí Obce baráčníků ve Veselí nad Lužnicí

V sobotu odpoledne se sjeli do kulturního domu ve Veselí n/Luž. baráčníci z různých obcí a žup. Při vstupu jsme přijali poctu od tetiček a mohli jsme si vybrat dárky, které vyrobily děti z Domu dětí a mládeže a šikovné tetičky. Před vstupem do sálu nás čekalo mi-

lé překvapení a to ochutnávka piva Blatského šviháka, které uvařili studenti Střední odborné školy ekologické a potravinářské. Velký sál byl téměř zaplněn. Stoly byly hezky nazdobené, k tomu spousta dobrot a to koláčky, kremrole, různé řezy, drobné linecké a několik druhů slaneého pečiva. Dost toho šikovné tetičky napekly. Kromě svérázů bylo hodně tetiček v krojích. A že jim to slušelo. Perfektně naškrobený,

nažehlený kroj měla na sobě syndička tetička Hadravová, která oslavu zahajovala a moderovala.

Soběslavská obec také trochu pomohla, soused Josef Stach se ujal své funkce drába i zde. Tetička Hadravová přivítala místorychtáře Veleobce a zároveň rychtáře VI.župy souseda Václava Kastnera, starostu města Víta Radu, místostarostu Ladislava Sýkoru, kronikáře města Václava Jelínka, vedoucí kulturního domu Marcelu Rybářovou, duchovního správce veselské farnosti Otce Stanislava Brožku. Dále přivítala všechny tetičky, sousedy a přátele baráčníků. Potom nás tetička seznámila s historií jejich obce i s tím, že byla obec před 25 lety dána do klidu. Díky několika nadšencům se podařilo letitou tradici obnovit a nyní veselští plně fungují a dokonce se jim daří přijímat nové členy. Mají

šťěstí, že se k nim hlásí i mladí.

Téměř hodinovým programem nás potěšil folklorní soubor Blatka vedený tetičkou Jindřiškou Petříkovou. Soubor funguje již 15 let, nyní je čtyřčlenný. Na úvod zazpívali „Když jsem já šel k Táboru“ a „Vy Zlukovští mládenci“. Zaznělo hodně písní od sběra-

tele Karla Weise, který hodně čerpal od truhláře Gustava Machoně. Ten všechny písně, které znal, zazpíval K. Weisovi při jeho návštěvách ve Veselí n/Luž. Soubor zazpíval i dvě písně, pocházející z Veselí nad Moravou a to „Já mám koníčka vraného“ a „Zasvítíl měsíc“. Soused Václav Rubáš souboru věnoval svojí píseň „Vesnička na Blatech“. Na úplný závěr nám zazpívali „Jaké je to hezké, když já jsem Blaťačka“.

Došlo i na ocenění za dlouholetou baráčnickou činnost. Z rukou pana starosty převzali „čestná uznání“ tito členové: rychtář soused Vladimír Pazdera, syndička tetička Marie Hadravová, vzdělavatelka a kronikářka tetička Jindřiška Petříková a bývalá konšelka Hana Vojtová. Za propagaci blatského folkloru obdržel čestné uznání i soubor Blatka. Další ocenění předal rychtář soused

Pazdera za aktivní baráčnickou činnost a za vzornou údržbu krojů těmto tetičkám: Martině Sýkorové, Ludmile Míkové a Martině Vojtové.

Od zdravic hostů se upustilo z časových důvodů. Byl vyzván pouze soused Kastner, zástupce Veleobce. Vzpomněl na to, kdy měla obec i 600 členů. Dále řekl: „Je dobře, že se našlo pár ochotných lidí, kteří obnovili činnost“. Poděkoval za práci, kterou vykonávají a za to, že se jim daří zapojovat do práce i nové členy a popřál ještě vše nejlepší do dalších 120 let. Za

VI.župu připnuly stuhu na právo syndička tetička Kastnerová a místorychtářka tetička Ryšavá. Potěšila i slova duchovní Otce Stanislava Brožka, který poděkoval za to, že baráčníci dělají radost druhým, popřál vše dobré do další činnosti a vyprosil Boží požehnání.

Sběratel krojů David Blažek též promluvil o tom, že ho moc těší, že se baráčníci věnují této krásné činnosti a že udržují tradice. Pozval si jednu tetičku z Blaťáckého souboru ze Ševětína a popsal jednotlivé části kroje, který si tetička sama vyšívala. Vyšila již několik krojů a naučila se dokonce upravovat rybí šupiny, které rovněž na kraj šije. Vzhledem k jejímu věku je obdivuhodné, co dokáže vytvořit.

Tím skončila první část oslavy, která byla zakončena písní „Baráčník být“. Nyní nás čekalo úžasné vystoupení v podání Blaťáckého souboru ze Ševětína, který vede Marie Švejdová. Před-

vedli nám Blatskou svatbu. Nádherné kroje, pěkné písničky a scénky nás opravdu dostaly. Mnozí z nás jsme to viděli poprvé a bylo to skvělé. Následovala volná část zábavy, kdy nám vyhrávala Blaťácká pětka s kapelníkem panem Bromem k tanci i k poslechu.

Využili jsme možnosti si prohlédnout výstavu fotografií i kronik z historie veselských baráčníků. Část výstavy byla dole v přísálí a část v prvním patře kulturního domu. Bylo se opravdu na co dívat.

Celé odpoledne věnované 120. výročí se opravdu vydařilo. Vše baráčníkům klaplo na jedničku a opravdu se jim to povedlo. Všechna čest za to, co dokázali.

Dáňa Šprinclová, dopisovatelka VI. župy

OB Týn nad Vltavou

V Jihočeském zemědělském muzeu v Netěchovicích se v sobotu 14. září konaly tradiční dožínky, na které obdržela pozvání i naše vltavotýnská Obec baráčníků.

Dožínek se zúčastnilo několik tetiček ve svérázu a podařilo se nám dát dohromady i skupinu dětí z tanečního kroužku, které měly volný víkend. Děti se dožínek zúčastnily v krojích a zatančily několik lidových tanečků. Tetička rychtářka Fialová měla hezké povídání o tom, jak vypadaly dožínky v dřívějších dobách a své vyprávění zakončila přáním Božího požehnání a všeho dobrého nejen hospodářům, manželům Netíkovým, ale také všem ostatním zaměstnancům muzea. Symbolický dožínkový věneček hospodáři a kytíčku hospodyně předali naši malí tanečníci.

V zemědělském muzeu v Netěchovicích jsme byli již po několikáté a vždy se sem rádi vracíme.

Další sobotu, 21. září jsme se vypravili na slavnost 120. výročí založení OB ve Veselí nad Lužnicí. Oplatili jsme tak veselským baráčníkům jejich návštěvu na naší slavnosti před dvěma lety.

I když zde slavnost probíhala netradičním způsobem, byli jsme velmi mile překvapeni vystoupením souboru Blatka a vystoupením tanečního souboru ze Ševětína jsme byli doslova nadšeni. Nádherná a dojemná ukázka blaťácké svatby v nás zanechala hluboký dojem. Rovněž tak rozhovor, který vedl se skromnou vyšíváčkou, členkou souboru paní Zikmundovou Bc David Blažek, byl velmi srdečný a její šikovnost a trpělivost při vyšívání je při jejím věku obdivuhodná.

Nabízí se otázka, zda při neustále se zvyšujícím věkovém průměru členské základny našich obcí by do budoucna nebylo vhodné zjednodušit i program při slavnostech k výročí OB. Sami z vlastní zkušenosti víme, co práce dá zajištění slavností a některým OB již nestačí síly a někde

nemají ani dostatek účastníků do průvodu. Byli jsme v minulosti svědky již několika oslav bez konání průvodu, a přesto měly důstojný průběh.

J. Svobodová, syndička

Hezká sobota v září

Dne 7.9.2019 9 tetiček a soused rychtář Kastner z OB Soběslav nasedli do ranního rychlíku. V pohodě jsme se usadili do vlaku a už potom se dal do pohybu a my jsme uháněli ku Praze. Tetičky měly velké tašky, kufry a tam se skrývaly krásné naše blatské kroje. Dvě hodiny cesty do Prahy nám utekla, protože tetičky si měly, co povídat a vyprávět. Konečná stanice pro nás byly Holešovice – Praha. Pomalu jsme přešli na tramvaj a již jsme cestovali do stanice

Malostranské náměstí, kde pro nás byla konečná. Pak už jsme kráčeli směrem k Všebaráčnické rychtě. Chvilku jsme čekali, než nám otevřeli sál, potom nastalo velké převlékání do našich krásných krojů. Jedna druhá jsme pomáhali se šněrovat a oblékat do krojů. Jedna naše tetička byla tak překvapená ze sálu, že si kroj oblékla na svojí halenku a sukni. Tetičky byly velmi rychle převlečeny, dívaly se na oblohu, kde již padaly kapky deště. Byly z toho docela nešťastné, že nebudou moci ukázat své blatské kroje. To co se očekávaly, tak se splnilo, přišli pořadatelé z XXIV. župy, že pro déšť se průvod neuskuteční. Tetičky ze Soběslavi si vzaly deštníky a šly se projít směrem na Hradčanské náměstí. Skoro na každém kroku je cizinci fotily. Navíc, když přišly na Hradčanské náměstí, tak viděly střídání stráží u Pražského hradu. Byl to pro ně nezapomenutelný zážitek, protože s nimi šly ještě 2 děvčátka. Z procházky přišly velmi nadšené a vyprávěly, jak se s nimi nadšeně cizinci nechávaly fotit. Potom jsme měli společný oběd. Po obědě už vše bylo připraveno na slavnostní zasedání k 70. výročí XXIV. župy. Bylo oceněno hodně tetiček a sousedů. OB Soběslav přivezla pamětní stuhu na přísežné právo, knihu o Weisovi. Viděli jsme zatančit českou a moravskou besedu. Odpoledne uteklo jako voda a my jsme zase chystali zpět do Soběslavi. Opět jsme cestu absolvovali vlakem. Byl to hezký výlet do matičky Prahy vlakem.

Napsala tetička kronikářka Kastnerová ze Soběslavi

I letošní Svato-
václavské slavnosti v Třeboni
zahajovali
hned po pří-
jezdu sv. Vác-
lava třeboňští
baráčníci za-
tančením Sta-
ročeské bese-
dy, a takhle
jim to pak na
pódium v krojích
slušelo při
zpěvu "Písnič-

ky české". Je to již tradice a věříme, že ji nejen Třeboňáci, ale i návštěvníci našeho krásného městečka přijímají kladně, soudě podle vřelého potlesku i toho, že si s námi tu závěrečnou písničku vždy notuje i celé náměstí.

tetička Weberová

Bhopřání k narozeninám ...

Obec baráčníků Tábor má dalšího 90.letého souseda. Je jím pantatínek **Karel Kaštánek**, který oslaví tyto krásné narozeniny 25. října. Mezi baráčníky se pohybuje neuvěřitelných 66 roků. Jeho životní láskou jsou dudy a krásné lidové písničky. Je vedoucím souboru „Písnička“ se kterým často vystupovali na různých akcích, pokud to zdraví dovolilo. S tetičkami se pravidelně schází u nich doma, kde stále zní krásné písničky. Při příležitosti 145. výročí „Českého baráčnictva“ v Soběslavi obdržel čestné uznání Veleobce. Milý sousede, hodně zdraví, spokojenosti, pohody a ať Tvoje dudy stále přinášají radost Tobě i nám všem. To Ti přeje sousedé a tetičky z Tábora. K přání se připojuje i konšelstvo VI. župy.

Kalendář připomíná...

5.10.2019 - Setkání Jihočeských žup - Boršov n.Vlt. od 9 hodin
12.10.2019 - Veleobec - zasedání panímaminek
19.10.2019 - Veleobec - zasedání vzdělavatelů
20.10.2019 - OB Vodňany volební sedění od 9 hod. "U Zástavů"
26.10.2019 - OB Pištín volební sedění "Na dolánku" od 13 hodin
9.11.2019 - OB Písek volební sedění - Olympie od 14 hodin
9.11.2019 - OB Soběslav volební sedění
10.11.2019 - OB Radomyšl volební sedění od 11 hodin
16.11.2019 - X. župa konšelské sedění - 8,30 Vodňany
23.11.2019 - OB Prachatice volební sedění od 10 hod. v Družbě
30.11.2019 - Veleobec - zasedání rychtářů
18.1.2020 - VI. župa Soběslav volební sedění
25.1.2020 - Veleobec sedění rychtářů
8.2.2020 - OB Radomyšl - Baráčnický bál - Sokolovna od 20 hod.
22.2.2020 - OB Písek baráčnický bál KD od 20 hodin
7.3.2020 - OB Pištín - Baráčnický bál - rest. "U Dolánku" od 20 h.
28.3.2020 - Veleobec Praha volební sedění
13.6.2020 - oslava 10. výročí obnovení OB Suchdol n.Lužnicí
27.6.2020 - Veleobec zasedání rychtářů
28.11.2020 - Veleobec zasedání rychtářů

JIHOČESKÝ BARÁČNÍK

*Zpravodaj Žup a OB Jihočeského kraje
vydává pro vlastní vnitřní potřebu OB Vodňany.*

Redakce: Jaroslav Šíkl, Havlíčkova 438, 389 01 Vodňany - tel.: 605113102,
e-mail: jaroslav.sikl@seznam.cz

NEPRODEJNÉ

*zasíláno do každé OB elektronicky i na další dodané adresy.
Ročník IX.* číslo 10-2019* vychází 1.10.2019*